

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

N R. 14

1967

GOD SOMMER

NORSKE KATOLIKKER
OG KONSILET

VATIKANET: Den katolske kirke holder urokkelig fast på sine presters ugifte stand og vil i fremtiden ta sterkere hensyn til dette faktum i utdannelsen ved presteseminarene.

Dette er hovedtanken i den enkyklika som pave Paul VI har sendt ut 23. juni om prestenes sølibat, «Sacerdotalis caelibatus».

WIEN: En undersøkelse som er foretatt i de østerrikske bispedømmer i anledning den kommende legmannskongress i Rom, viser at opp til 80 pst. av landets katolikker stiller seg positivt til de nye liturgireformene. Reformene har ført til økte kirkebesøk og mottagelse av sakramentene og et bedre samarbeide mellom prester og legfolk, heter det bl. a.

VATIKANET: De kommende generasjoners religiøse liv vil bli utsatt for veldige prøver hvis ikke deres tro er strek og ekte, sa Pave Paul under en audiens i juni. Han la til at en stor del av den apologetiske litteratur fra tidligere tider allerede er mindre effektiv og kanskje har tapt sin anvendelighet, men uttrykte tilfredshet med at et nytt forsvar av troen idag begynner å gjøre seg gjeldende i nye studier, nye bøker og nye metoder.

— Vi oppmuntrer og velsigner de som bidrar med tanker og arbeid til denne nye virksomhet og håper at mange tenkere, predikanter, lærere, teologer, skribenter og sjelesørgere — opplyst av Den hellige ånd og tro mot Kirkens læresannheter — vil finne en måte å styrke Guds folk i deres tro, sa han.

STRASBOURG: Er 'gode' kristne mindre fredselkende enn andre? Det er dessverre så som så med kristendommens evne til å skape fred i verden, sa generalvikaren for bispedømmet Strasbourg, Dr. Fi-

scher på et møte organisert av den katolske fredsbevegelsen Pax Christi nylig. Det kirkelige læreembede har i umindelige tider oppdratt «fromme individualister» som ikke bekymrer seg om verden rundt dem. Man har lagt mer vekt på trosvitene enn på de store kristne dyder som dette å elske sine fiender, sa han. I USA har det nylig vært en stor undersøkelse hvor det fremgikk at forkjempere for militær avrustning mer fantes blant kirkefremmede og ikke-troende enn blant «kirketilhengere med dogmatikken i orden». Heller ikke i Frankrike eller i Tyskland står viljen til fred og solidaritet med andre i noe forhold til mange katolikkens «rett-troenhet», sa generalvikaren.

VATIKANET: Bispekonferansene kan i fremtiden opprette diakonatet som egen, fast hierarkisk grad i bestemte områder og med Den hellige stols gudskjennelse. Minstalderen for ugifte diakoner som likesom prestene må være bundet til sølibatet er 25 år, og deres utdanning vil ta vel tre år. Videre kan man også anta gifte menn som er over 35 år til diakonatet.

Til diakonenes oppgave vil bl. a. høre utdeling av kommunionen, ledelsen av en ordets gudstjeneste, særlig når det ikke er prester til stede, innsats i det sosiale arbeidet og virksomhet til støtte for det apostoliske arbeidet blant legfolk.

Bestemmelsene er gjengitt i en *motu proprio* fra paven den 27. juni, «Sacrum diaconatus ordinem». (Se ellers den nordiske bispekonferanses uttalelse om diakonatet.)

FORSIDEBILDET

«St. Olav»s redaksjon ønsker alle en fin, helst solvarm sommer. Vi kommer tilbake med neste nummer den 12. august.

GUDSTJENESTER PÅ SØN- OG HELLIGDAGER	Stille-messe	Høy-messe
OSLO: St. Olavs kirke, Akersveien 5. Biskopen og prestegården 20 72 26. Sogneprestkontoret 20 72 44	7.00 9.00 9.45 og	11.00 19.00
St. Hallvard kirke, Fransiskanerne, Enerhauggt. 4, tlf. 67 23 83	8.35 18.00	11.00 —
St. Dominikus kirke, Dominikanerne, Neuberggaten 15, tlf. 55 07 71	8.15 9.00 11.30	10.00 —
Vår Frue Villas kapell, Montebello, Ullernchausséen 52, tlf. 55 81 21	8.30	—
Grefsen kapell, Glads vei 23, tlf. 212355	9.00	10.30
Lunden kloster, Øvre Lunden, tlf. 21 25 87		10.00
ARENDAL: St. Franciskus kirke, Tyholmen, tlf. 22 209	8.00	11.00
BERGEN: St. Paul kirke, Christies gt. 16, tlf. 15 410	9.00 19.00	11.00 —
Vår Frue kirke, Helleveien, tlf. 57 353 — 57 707	9.30 19.00	— —
DRAMMEN: St. Laurentius kirke, Cappelenstgt. 1, tlf. 83 20 19	8.30	10.30
FREDRIKSTAD: St. Birgitta kirke, Kongens gt. 9, tlf. 11 438	9.00	11.00
HALDEN: St. Peters kirke, Kristian V's pl. 1, tlf. 81 168	8.00	10.45
HAMAR: St. Torfinns kirke, Torvg. 113, tlf. 23 751	8.30	11.00
HAUGESUND: St. Josefs kirke, Haralds gt. 21, tlf. 23 195	8.30	11.00
HØNEFOSS: St. Theresia kirke, Vesterngt. 5, tlf. 21 266	8.00	10.30
KRISTIANSAND S.: St. Ansgar kirke, Kirkegt. 3, tlf. 24 225	8.00	10.30
LILLEHAMMER: Mariakapellet, Weidemannstgt. 3, tlf. 52 550	—	10.00
LILLESTRØM: St. Magnus kirke, Romerikstgt. 1, tlf. 71 28 85	8.30	11.15
MOSS: St. Mikael's kapell, Ryggeveien 24, tlf. 51 038	—	11.00
PORSGRUNN: Vår Frue kirke, Sverres gt. 26, tlf. 50 793	7.45	10.45
SARPSBORG: St. Olavs kapell (1. og 3. søndag) O. Haraldssonstgt. 49, tlf. 53765	17.30	—
STABEKK, Maria kirke, Nyveien 17, tlf. 53 77 35	8.30 19.00	10.45
STAVANGER: St. Svithun kirke, Dronningens gt. 8, tlf. 25 534	8.00	10.30
TØNSBERG: St. Olavs kirke, Sandefjordstgt. 1, tlf. 11 949	8.00	10.45
TRONDHEIM: St. Olavs kirke, Prinsensgt. 2a2 Biskopen og prestegården tlf. 21 214	8.45 19.00	11.00 —
St. Elisabeth hospital, Ila tlf. 21 670	6.15	—
KRISTIANSUND N.: St. Eysteins kirke, Flintegt. 5, tlf. 72 779	8.00	11.00
LEVANGER: St. Torfinns kirke og St. Eysteins sykehjem, Jernbanegt. 29	8.30	11.00
MOLDE: St. Sunniva kirke, Parkveien 23, tlf. 51 467	8.30	11.00
ÅLESUND: Vår Frue kirke, Nørvesund, tlf. 7558	8.30	11.00
TROMSØ: Vor Frue kirke, Storgt. 94 Biskopen og prestegården, tlf. 3604	8.15	10.30
St. Elisabeth hospital, Mellomveien 15, tlf. 2101	6.20	—
BODØ: St. Eystein kirke, Hernesveien 22, tlf. 21 783	8.15	10.30
HAMMERFEST: St. Mikael kirke, Salsgt. 52, tlf. 1447 (1. VII—31. VIII) (St. Elisabeth Institutt, tlf. 1392)	19.00 8.00	10.30 10.30
HARSTAD: St. Sunniva kirke, Skolegt. 4, tlf. 1205	8.00	10.30

INN I FELLESMARKEDET?

En enstemmig regjering vil at Norge, når anledning bys, trer inn i Fellesmarkedet. Det er først og fremst et økonomisk spørsmål, og «St. Olav»s redaksjon er visst minst like inkompetent til å vurdere det fremlagte ekspertmateriale som det overveiende flertall av borgerne i dette land. Det følgende rokker altså ikke akkurat ved våre myndigheters begrunnelse, like lite som det bekrefter den. Men dette sier jo noe egentlig dypt urovekkende om hva som skjer med vår demokratiske livsform: Så komplisert er den moderne samfunnsmekanisme, at skjebnesvangre valg vanskelig kan populariseres, så den alminnelige mann kan gjøre seg opp en virkelig begrunnet mening, med full oversikt over alle de avgjørende faktorer. I seg selv er det et skoleeksempel på den dype sammenheng mellom politikk og moral: Folkestyret må nå og da appellere til en mer eller mindre blind tillit til de styrendes integritet og skjønn. Og tillit skulle helst ikke være blind. Farene ved et slikt overhåndtagende «ekspert-styre» er vel noe alle kan skjønne.

Saken har også andre sider, som ikke er fullt så kryptiske. Politisk konsoliderer EEC en europeisk livsform som vel de fleste identifiserer seg med også hos oss — en «sen-kapitalistisk» samfunnsform som avgjort har sine skyggesider (pave Paul har pekt på noen av dem), men som vel igjen de fleste her hjemme vil anse for i hvertfall «et mindre onde» i verdenssammenhengen.

Da debatten om Fellesmarkedet for noen år siden for første gang flammert opp på det hjemlige plan, dukket det opp mange rare argumenter vedrørende de kulturelle, ja religiøse følger av denne integrasjon. EEC skulle være et «katolsk» forbund, og den europeiske enhets byggmestre — franskmannen Robert Schuman, tyskeren Konrad Adenauer og italieneren Alcide de Gasperi — alle katolske, kristelig-demokratiske politikere — ble tildels tillagt de merkeligste planer om å ville snik-katolisere Europa. Tøvet ble drevet så langt, at en innsender i en kristelig avis fant et betydningsfullt bibelsk vink i betegnelsen «De seks» — hadde ikke det noe med Dyrets tall i Åpenbaringen å gjøre?

Denne gang har debatten vært nærmest fri for så kuriøse momenter. Til gjengjeld ser en kanskje nå at religiøse overbevisninger muligens ikke er denne fortrinnsvis økonomisk og politiske saken så fremmed som en ved første blick skulle tro.

Katolikker har vel, ut fra skjønn og nærings-interesser, like vidt forskjellige meninger om EEC som folk flest. Men ett særlig moment kan være verdt å nevne. Ingen kristen kirke har levet så i strid med sitt egentlige vesen som den katolske, under det århundregamle nasjonalstatssystemet som nå avvikles til fordel for større folkeenheter. Den høyspente europeiske nasjonalisme, grobunnen for blant annet de to siste verdenskrigers masse mord, var en klar fornektelse av den katolske kristendoms universalistiske vesen og arv. Religiøst er katolikken verdensborger. I Norge har kanskje dels vår forsvinnende lille mindretalls-status og isolasjon, dels de sterke nasjonale drag i vår kultur svekket sansen for dette. I dag vekkes vi ettertrykkelig til en ny mentalitet: De siste paver har inntrengende og stadig minnet katolske kristne om det

ansvar for verden og menneskeheten som ligger innebygd i vår katolske tro. Over skrifter som «Mater et Magistra», «Pacem in Terris» og nå sist «Populorum Progressio» blir det klart i hvilken grad det lukkede, lokale perspektiv viker for de stadig større sammenhenger og medansvaret for dem. Rom har alltid kunnet gjøre Augustins ord til sine: «Dette sier jeg til menneskeheten!» Det nye er at den moderne teknikk har gjort verden så liten og vår bevissthet om den så stor, at vi alle innbys til å tenke, be og handle med hele den menneskelige familie for øye. Det kan få følbare og håndgripelige følger.

Konsilets og pavenes holdning til integrasjonen i de større enheter er betinget av deres omsorg for mennesket, uten hensyn til makt, rase eller tro. Økonomiske allianser kan bli enorme beskyttelsessystemer for egen velstand og egoistisk selvnøytelse. De kan også bli et delt og mer effektivt ansvar for menneskene i verdensdeler som ikke har fått del i Vestens fantastiske materielle oppsving. Det må være kristne menneskers oppgave å minne om dette og treffe sitt valg, i den veldige samlende prosess som nå finner sted. En kristen verdensopinion vil forhåpentlig hurtig bli en av de store drivkrefter når det gjelder å vende de nye, mektige enheter utad. I fredelig samarbeide med andre lignende strukturer i verden. Men først og fremst i hjelpende og skapende humanitet hos de millioner som trenger det, og som kunne finne det daglige brød i vår overflod.

I den opinionen hører vi hjemme.

HRM.

Europa må ikke bli en lukket, selvtilfreds enhet. Det har forpliktelser utad, og EEC må løfte dem.

KONGENS FORTJENSTMEDALJE

Da Kristiansand kommune i slutten av juni takket St. Joseph-søstrene for deres årelange, oppofrende arbeide i byen, ble Kongens fortjenstmedalje overrakt to av søstrene, søster Salesia og søster Thekla. De har henholdsvis 53 år og 44 års virke bak seg i Kristiansand, og ble hjertelig hyldet.

NORDENS KATOLSKKE BISKOPER SA

FELLES-NORDISK FASTEAKSJON I 1968: UGANDA

*Kommuniké utsendt av
Den Nordiske Bispekonferanse
etter møtet avholdt i Trondheim
19. til 23. juni 1967.*

Under ledelse av formannen, biskop Taylor (Stockholm) har biskopen Gran (Oslo), Martensen (København) Rüth (Trondheim), Wember (Tromsø), Cobben og Verschuren (Helsingfors) bl. a. drøftet spørsmål vedrørende liturgien, økumenismen og botspraksis, og i særdeleshet de spørsmål som knytter seg til den Bispesynode som skal finne sted i Rom til høsten.

LITURGI

Bispekonferansen diskuterte bl. a. spørsmål vedrørende mulighetene for kommuniens utdeling av ikke-prester, regler for utdeling av kommunion under begge skikkelser samt bruk av morsmålet under messens Kanon. Det ble fastslått at tekstoversettelser til Kanon ikke kan tas i bruk før de er godkjent av Rom.

Det ble bestemt at katolikker som overværer vigiliemessene for Jul og Påske dermed vil ha oppfylt sin søndagsplikt. Videre at når der leses messe utenom de vanlige messesentra på en lørdag ettermiddag, oppfyller deltagerne sin søndagsplikt. Ved slike anledninger leses den påfølgende søndags messe med Gloria og Credo. Denne bestemmelse vil først kunne tre i kraft når den nødvendige approbasjon foreligger fra Rom.

Bispekonferansen tillater den sungne messe på folkesproget. Nykomposisjoner må forelegges biskopene til godkjenning. Inngangsvers (Introitus), Ofringsvers (Offertorium) og Kommuniensvers (Communio) kan erstattes med andre sangstykker etterat disse er blitt godkjent av biskopen.

KOMMISSJON FOR TROSSPØRSMÅL

Bispekonferansen har i overensstemmelse med instruksjonen LITTERIS APOSTOLICIS av 23. februar 1967 nedsatt en intern kommisjon for trosspørsmål bestående av biskopene Martensen (formann), Gran og Verschuren.

BISPESYNODEN

Som Bispekonferansens representant ved Bispesynoden i Rom ble valgt biskop Martensen med biskop Verschuren som varamann.

De nordiske biskoper samlet i Trondheim. Fra venstre: Cobben (Helsingfors), Wember (Tromsø), R  th (Trondheim), Taylor (Stockholm), Gran (Oslo), Martensen (København) og Verschuren (Helsingfors).

DE EUROPEISKE BISPEKONFERANSERS SAMARBEIDSMØTE I HOLLAND

Et sekretariat for samarbeid de europeiske bispekonferanser imellom ble opprettet etter det annet Vatikan-konsil med sete i Paris. Biskop Martensen som i 1966 ble oppnevnt av den Nordiske Bispekonferanse til kontaktmann informerte om opplegget til det plenumsmøte som skal finne sted i juli i Holland, hvor han vil delta som nordisk delegert.

ØKUMENIKK

Under biskop Taylors ledelse vil der bli utarbeidet statuttutkast for en utvidet økumenisk kommisjon. Dette vil bli forelagt Bispekonferansen til godkjenning med henblikk på opprettelsen av en slik kommisjon på nordisk basis. Konferansen vil i denne forbindelse ta skritt til at arbeidet med tilpassingen av det direktorium som Sekretariatet for Kristen Enhet i Rom for nylig har utgitt til våre nordiske forhold skal begynne snarest.

BOTSPRAKSIS

For fredagsabstinensens vedkommende fastslår Bispekonferansen som følger:

Fredagen er en av Kirken fastsatt botsdag. Botshandlingen kan best  a i abstinens fra kjøttmat — eller i en

annen bots  velse som f. eks. avholdenhet fra tobakk, alkohol, eller i almissegivning for et godt formål o. lign. Denne bestemmelse trer i kraft fra og med fredag 4. august i år.

Bispekonferansen har besluttet at der vil bli holdt en felles-nordisk fasteaksjon neste år til fordel for et u-landsprosjekt, nærmere bestemt for sykehuset «Nsambya Hospital» i Kampala, Uganda.

DET TYSK-NORDISKE PRESSEM  TES RESOLUSJONSUTKAST

Den Nordiske Bispekonferanse tar det tysk-nordiske pressem  tes resolusjonsutkast av 20. 11. 1966 som en anledning til    betone følgende prinsipper:

1) For så vidt den katolske presse varetar den oppgave    delta i bisped  mmenes pastorale og apostoliske oppgaver og    utbre og tolke det annet Vatikan-konsils reformtanker (sml. resolusjonsutkastets paragrafer 2 og 3), deltar denne presse i en oppgave hvis ansvar i første linje påhviler biskopene; de respektive presseorganer må derfor søke rammene for et positivt og virksomt samarbeid med biskopene. Konsildekretet om meddelelsesmidlene sier herom bl. a.: «Det er biskopenes oppgave    våke over foretagender og projekter vedrørende meddelelsesmidlene innenfor deres

MARBEIDER

MARIAHOLM-BEFARING

egne bispedømmer, å stimulere sådanne og å samordne dem i den utstrekning de berører det ytre apostolat» (Dekr. nr. 20).

2) Biskopene har til enhver tid rett til å få bragt inn en hvilken som helst offentliggjørelse de måtte ønske (egne eller andres) i de nevnte organer.

3) Da de redaksjonelle artikler i særdeleshet forplikter Kirken i det offentliges omdømme, må disse artikler tilstrebe en særlig objektivitet.

INNFØRELSE AV DIAKONATET I NORDEN

På grunn av dette spørsmåls vidtgående betydning, ble det besluttet at der skulle foretas videre utredelser forat saken kunne bli behandlet på ny under neste bispekonferanse.

SEKRETARIAT OG STUDIEGRUPPER OM ATEISMEN

Det ble bestemt at forskningsarbeidet omkring ateismen skulle fortsettes og at det skulle tilsiktes et møte i Sverige under biskop Grans ledelse. Særlig vekt skal legges på samarbeidsforsøk med folkekirkenes forskere på dette felt.

NESTE BISPEKONFERANSE

Det ble tatt en foreløpig bestemmelse om at neste bispekonferanse skal finne sted i Helsingfors fra 23. til 28. september neste år.

NYHETER

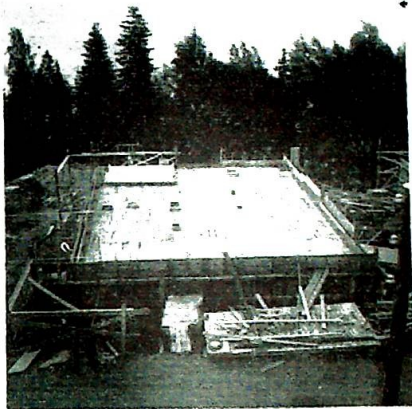
OSLO: Pater Herbrand H.J.G. Heimeriks O.F.M. er utnevnt til kapellan ved St. Hallvard kirke, Enerhaugen, fra 1. juli.

OSLO: Karl Borrromeussøstrenes hus i Norge er slått sammen til en viseprovins. Til overforstanderinne er utnevnt priorinnen på Hamar, sr. Marielea som vil flytte til det planlagte moderhus på Grav, Eiksmarka når det står ferdig engang i løpet av 1968.

VATIKANET: Paven har i en tale til kardinalkollegiet advart mot unøyaktige og vilkårlige fortolkninger av Konsilets lære.

En vakker junikveld var det befaring på Mariaholm, det begynner å bli litt å se derute. En befaring er en såre teknisk sak, selvfølgelig. Man kikker på tegninger, på kloakktraséer, på forskallinger — hva det nå heter alt sammen. Og det er alt sammen meget bra, det er jo artig for en eneste og siste gangs skyld å se innvøllene på et hus, lysledning, vannrør, dingser av ukjent betydning som stritter opp gjennom en mur.

Enda bedre: Man begynner å ane det endelige Mariaholm, det som skal være

«En begynner å ane —»

Bygge-autoriteter på befaring.

klart til neste sommer. Vi kan allerede spasere rundt i sovehuset, som riktignok hverken har vegg eller tak ennå. Og vi kan vandre rundt og gjette dimensjoner og plasseringer for skolehuset. Når det gjelder kapellet, må vi foreløpig nøye oss med fantasien, men det greier seg langt en vakker junikveld. Akkurat der skal kapellet ligge — det virker helt selvfølgelig når en står der og ser. Maken til byggeplass for et kapell skal en lete lenge etter! Dobbeltrøsterikt er det jo å vite at kapellets økonomi er sikret. Siden fastaksjonen innbragte den nette sum: kr. 22 073,65, er det helt klart at kapellet vil bli reist for norske penger!

En byggeplass er et mylder av materialer, av liv og røreelse. Men det er noe spesielt ute på Mariaholm: Det er fortsatt naturen som dominerer, arrene er små, nesten ikke til å se. Byggefolkene stiller pent med stedet, det ser ut som de lirker husene på plass i terrenget.

H. M.

BESTEMMELSER OM EUKARISTIEN

Pave Paul VI har sendt ut en instruks om Kirkens lære om Eukaristien hvor han understreker at den hellige Eukaristi er et avgjørende uttrykk for katolsk tro. Sakramentet ble innstiftet «ikke bare for den enkelte troendes forening med Kristus, men også for alle kristnes fellesskap med hverandre», sier paven bl. a. i instruksens «Eucharisticum Mysterium».

Blant de forandringer som trer i kraft fra 15. august kan nevnes:

1. Man skal ikke lenger gi sakramental velsignelse etter messen.

2. Kommunionen kan mottas under begge skikkelser ved flere anledninger: Etter de stedlige biskopers bestemmelser gjelder dette for eksempel voksne fermlinger under fermingsmessen, døpte konvertitter når de opptas i Kirken, brudeparet under brudemessen og alle som under konselebrasjon har en autentisk liturgisk funksjon, det gjelder også legfolk. Bestemmelsen gjelder også ved utdelingen av Viaticum til den syke og til dem som er til stede når messen leses i huset

hvor den syke befinner seg og for en pontifikal- eller levittmesse hvor også diakon, subdiakon og ministranter kan motta sakramentet under begge skikkelser.

Videre omfatter bestemmelsen alle grupper som holder retretter under den messe som særlig leses for dem som aktivt deltar i retretten og foreldrene, familiemedlemmer og særlige hjelpere som deltar i messen til en nyordinert prest.

(I Oslo Katolske Bispedømme har biskop Gran meddelt prestene at de utvidede tillatelser for utdeling av kommunionen i begge skikkelser kan tas i bruk i bispedømmet.)

3. Kommunionen kan mottas enten knelende eller stående. Det er overlatt de lokale biskoper å treffe avgjørelse om dette.

4. Såvidt det er mulig bør tabernaklet plasseres i et spesielt kapell og ikke på kirkens hovedalter.

5. Konselebrasjon av messen skal oppmuntres. Under en sognemesse skal det ikke samtidig leses messe ved andre altere i kirken.

NORSKE KATOLIKKER OG

EN OVERSIKT I FORBINDELSE MED HØSTENS LEGMANNSKONGRESS

Norske katolikkers svar på spørsmålene i anledning den forberedende undersøkelse for den store legmannskongressen 1967 i Roma gir et interessant bilde av situasjonen hos oss. Det har vært en relativt god utbredelse av konsildekretene, særlig av følgende tekster: «Kirken», «Kirken i verden av i dag» og «Økumenismen». Konsilteksternes sprog er ennå vanskelig tilgjengelig, heter det imidlertid i svarene. Det har ikke vært utarbeidet forenklete utgaver i Norge, men det synes å være et utbredt ønske om slike utgaver med vekt på ting av mer konkret betydning.

I Legmannsrådets redegjørelse for de norske svar heter det videre:

På sogneplanet ser det ut som om prestens egen holdning til de nye strømninger har hatt meget stor betydning. I de altfor få tilfelle hvor presten har vist interesse, har det

vært gjort noe i sognet. Fasteprekener og annen form for orientering om dekretene har utløst interesse hos legfolket, som selv i enkelte tilfelle har dannet studiegrupper.

I bispedømmet har alle konsiltekstene vært anmeldt i «St. Olav», dessuten ble legfolket holdt à jour med konsilets utvikling gjennom dette tidskrift.

Biskopen har arrangert to foredragsserier i Oslo, «Konsilet og vi» (13 foredrag om dekretene) og «I kjølvannet» (7 foredrag om kommisjoners og andre organers opprettelse og arbeide etter konsilet). — Den første foredragsserie ble tatt opp på lydband for utlån til interesserte.

De forskjellige landsforbund har prøvet å oppmuntre sine medlemmer til studier av dekretene. Dette gjelder spesielt Kvinneforbundet, Ungdomsforbundet og Studentlagene.

Studentlagene: I Oslo og Bergen har det vært arrangert en rekke studiegrupper hvor man har tatt opp dekretene til drøftelse. Videre behandlet Den Nordiske AC-kongress sommeren 1966 legfolkets stilling i Kirken ut fra konsilets tekster — spesielt tekstene «Kirken i verden av i dag» og «Legfolkets apostolat».

Ungdomsarbeidet: På weekends (i vinterhalvåret) og sommerskoler og -leirer har man på norsk og nordisk basis i oppleggene for undervisningen nettopp tatt utgangspunkt i konsildekretene for på denne måte å kunne gi ungdommen mest mulig opplysning på dette felt (spesielt er tatt opp: Liturgien, Kirken, Økumenismen, Kirken i verden av i dag).

Offentligheten: Til pressen og andre tidsskrift. Distribusjon. Katolske

EN KLOVN

Jeg gjør et dypt bukk i manesjen, det gis touch i orkesteret — jeg er tilbake. Jeg er med igjen. Skjønt — med?

Det har hendt noe som har skremt meg en smule ærlig talt. Jeg holdt nok masken denne gang, lo av meg selv da det skjedde, klappet de unge på hodet og var tilsynelatende helt ovenpå.

Innerst inne var jeg skremt.

Det hendte på denne måten:

Jeg kom inn på gutteværelset en ettermiddag, sånn for å si hallo. Fire gutter krabbet rundt på gulvet og kjørte bilbane så det gnistret over skinnene.

Så skjedde det i seg selv ganske uskyl-dige at jeg la meg ned jeg også, mine lange fingre lette som fangarmer etter ledige styremekanismer og knotter.

Da jeg fire ganger, stadig sterkere

hadde sagt: La meg prøve da, la meg også . . . , så sa en av de fire, han tilhørte ikke mitt firma engang: La'n få prøve Ferrari'n a, Bjørn.

De glante på meg, om jeg var brukbar til et race, så fikk jeg nådigst låne en postkasserød Ferrarivogn og et fjernstyringsapparat av det enkleste slaget, man skal bare gi gass med en slags håndpedal, så ruser minityrvognen av sted på egen hånd gjennom svinger og oppover langsider mot seieren.

Vel, jeg fikk Ferrarien. John valgte en annen vogn, rød den også. To kunne kjøre om gangen. Vi satte bilene på startstreken, klar—gå. Vognene suste avsted, jeg trykket langsomt, men ubønnhørlig klampen i bønn og akte meg bedre til rette på gulvet. Her skulle man få se på come back.

Efter to runder ledet jeg, bilene nesten hvirvlet gjennom nordre sving, så kvikt at de tilsynelatende gikk om hverandre, Johns vogn hoppet av sporet og stanset, han hadde kjørt for hardt. Jeg presset min egen vogn til det ytterste med en hvit tommelfinger og begynte å måle forspranget høyt: JEG LEDER MED EN LANGSIDE — SVINGEN, HOJ — EN LANGSIDE TIL — EN RUNDE — TO RUNDER. Jeg var overlegen, jeg viste dem hva jeg var god for, jeg vred meg rundt, uten å minske den drepende farten på bilen, ropte jeg skin-

nende i fjeset: JEG VINNER — V-I-N-N-E-R, GUTTER.

. . . Akkurat da oppdaget jeg at en av guttene lå sammenkrøpet bak en stol og lo seg ihjel.

Jeg sa: Hjelp han der litt, jeg må fullføre, unda nå. Hva er det med han der borte? Unda nå.

Jeg var alene på banen, den andre vognen hadde aldri kommet på plass igjen i den elektriske skinnen. Jeg vant, VANT Bevares hvor gøy det var, jeg . . .

Så oppdaget jeg at to lå og buktet seg i latter, men ikke storebror som fremdeles satt og lekte tåpelig med sitt styreapparat.

Så hikstet han i kroken:

— Det er ikke, er ikke, åh, jeg orker ikke mer. Det er ikke, ikke — din bil.

Jeg stirret vantro på den røde vognen som freste inn de siste halvmetrene mot mål. Han . . .

— Det var — var din, som hopp'a av. Ah, jeg daver, gutter. Hjelp' a, jeg klarer ikke mer . . .

Plutselig satt jeg der helt utenfor. Storebror, ikke jeg, hadde passert mål med sin røde vogn, den som jeg trodde jeg hadde behersket. Jeg . . . , jeg så meg omkring, forsøkte altså å smile. Det var vanskelig.

Siden har jeg tenkt: Er det slik med oss i andre ting også av og til?

Ja, tenk efter.

Og riktig god sommer.

KONSILET

institusjoner (sykehus etc.) har lagt ut dekretene i bibliotek og mottagelsesrom.

På spørsmålene om de liturgiske forandringer og deres gjennomføring i Norge etter Konsilet, svares det bl. a.:

1. De liturgiske forandringer er stort sett blitt godt mottatt, men i de tilfelle hvor motstand og forbehold har gitt seg uttrykk — først og fremst blant konvertitter og eldre katolikker — er de vesentlige grunner følgende:

a) En viss uro og engstelse for å gi slipp på og miste det man har til fordel for noe man ikke er overbevist om er en forbedring av det gamle velkjente og kjære.

b) Man har følelsen av at forandringene ofte skjer tilfeldig og vilkårlig. Dette kan skyldes at prestene selv ikke alltid har satt seg inn i ånden bak forandringene, slik at disse blir innført uten nok opplysning og forberedelse. At ikke de pålagte forandringer alltid blir de endelige, forminsker vel heller ikke legfolkets skepsis og tvil. De stadige skiftninger skaper mer forvirring enn forståelse for det nye.

Bortsett fra spesielle grupper har de troende langt fra fullt ut forstått ånden i den liturgiske fornyelse og reform.

2. Det har vært gjort relativt lite for å lette legfolkets deltagelse i den fornyede liturgi, bortsett fra bisko-

pens hyrdebrev, artikler i katolske tidsskrift og for enkelte sogns vedkommende i sognebrevene.

Forberedelsen av legfolket til deltagelsen i den fornyede liturgi har vært mangelfull og forberedelsestiden har stort sett vært altfor kort.

3. Bedre samarbeide mellom hierarkiet og legfolk som følge av den liturgiske reform er lite merkbart ennå, men veien er åpnet for bedre samtale.

4. Den liturgiske reform har sikkert vært en inspirasjon for legfolket til mer bevisst skolerung og ansvar i Kirkens apostolat, selv om det ennå er for tidlig å si noe helt sikkert om hva det vesentlig vil gi seg utslag i. Man kan imidlertid allerede konstatere et mer levende fellesskap med mer åpenhet for fremmede og nye konvertitter.

Man merker seg hyppigere kommunio etterat den kortere liturgiske faste trådte i kraft.

Om forandringer i botspraksis og -regler, heter det bl. a.: Her reagerer folk helt forskjellig. Enkelte, nok de færreste, er redde for at disse forandringer skal rokke ved hele den katolske disiplin og fasthet, mens andre — dog de fleste — er glad for alt det som fjerner oss fra formalismen og bringer oss nærmere fastens egentlige mening, med større offervilje og større nestekjærlighet. Faste-mandatet i dets nåværende form (i

vårt bispedømme) synes ikke å tilfredsstillende noen.

I de siste år har vi hatt fasteaksjoner med innsamling av penger til spesielle ting («Emmaus» i Lima, Ungdomsarbeidet, det nye legmannssentret i Norge), og dette har etter forholdene gitt pene resultat (ca. kr. 15 000,—).

Man ønsker ingenlunde mildere regler på dette felt, men at de blir mer hensiktsmessige og tidsmessige, og det foreslås at man her drar nytte av den praksis og de erfaringer som er gjort i andre europeiske land. (Se kommunike fra bispekonferansen. Red.)

OLSOK PÅ STIKLESTAD

En fin weekend venter dem som feirer Olsok på Stiklestad i år. Vallfart og gudstjeneste kan kombineres med festspillene på Stiklestadvollen — *Olav Gullvågs* «Spelet om Heilag Olav». Oppførelse og publikumsinteresse har vokset fra år til år til å bli en ganske storslått begivenhet — i år medvirker tre hundre personer samt festspill-orkester og mannskor, og scenene fra helgenkongens liv og ferd gjennom den frodige Verdals-bygda får farve og liv. Skuespilleren *Georg Løkkeberg* har stått for instruksjonen. Festspillet oppføres i år fredag 28., lørdag 29. og søndag 30. juli kl. 15.

På søndagen faller det fint inn i det katolske valfartsprogrammet. Buss avgår fra St. Olavs kirke i Trondheim kl. 8. På Stiklestad er det katolsk høymesse kl. 11. Tilbakereisen finner sted ca. kl. 18.

En kan henvende seg til Stiklestadkomiteen, Prinsens gate 2a2, Trondheim for påmelding (innen 25. juli) og eventuelle nærmere opplysninger.

«TROENS ÅR»

I forbindelse med 1900-årsminnet for apostlene Peter og Pauls martyrdød i Rom har pave Paul erklært et «troens år» i 1967, hvor biskopene, prestene og legfolket oppfordres til særlig å samle seg om en fordypelse av trosbevisstheten, midt i en tid da vantroen representerer et voksende problem.

«St. Olav» kommer senere tilbake til meningen med pave Pauls initiativ.

PASTOR PIERRE:

KLAR FOR NORGE

Den 26 år gamle Camille Pierre ble presteviet i Liege i Belgia den 2. juli. Denne helgen leser han messe i sin fødeby Pousset.

Pastor Pierre skal virke som prest i Oslo Katolske Bispedømme og ventes til Norge til høsten.

BØRGE RUDBECK:

«- IKKE EN FESTNING OMGITT

SIER DEN NYE KARDINAL I TORINO BL. A. OM KIRKEN

Da vi den tredje juni i Torinos Consolata-kirke fejrede ærkebiskop Michele Pellegrinos ny kardinal-værdighed, havde den lærde prælat givet efter for nogle præsters opfordring til ham om at bære mitra, i hvert fald ved indgangs- og udgangsprocessionen. Men under messen rørte han den ikke. Og normalt bruger han den aldrig, når han fejrer messe i Torinos domkirke.

I sin lille tale mindede ham om, at tredje juni var fireårsdagen for Johannes XXIIIs død, og om, at den gode og geniale pave, da han blev kardinal, havde sagt, at purpur'et var uden betydning; men ansvaret tungt. Det ord: *ansvar* kommer ofte igen i Michele Pellegrinos tanke og tale.

Da Paulus VI den 20 september 1965, to en halv måned inden reformkoncillets afslutning, udnævnte denne universitetsprofessor til ærkebiskop af millionbyen Torino, sagde man i koncilets kulisser, at paven hermed havde «udpeget sin efterfølger». Det får være. Sikkert er det, at ærkebiskop Michele Pellegrino i den tid, der er gået siden da, er blevet en af den katolske kirkes mest fremtrædende prælater. Af hele sin styrke, hele sin intelligens, hele sin tro arbejder han for, at koncilets ånd (Evangeliets ånd, siger han) må trænge igennem hos de menige troende, præster og lægfolk. Sammen med Bologna (kardinal Lercaro) og sammen med Sotto il Monte (David Huroldo) er Torino blevet den italienske by, hvor den liturgiske reform har givet de mest overbevisende resultater.

Den nye kardinal sætter ikke pris på de klingende titler, man i de sydlige lande plejer at vikle biskopperne ind i. Han foretrækker, at man kalder ham *Padre*, fader. Det ærkebiskoppelege palæ i Torino, hvor jeg første gang traf ham i februar 1966, og hvor jeg siden har besøgt ham flere gange, er fra gammel tid ganske pompøst udstyret. Men Padre Pellegrino bruger ikke pragten. I et af forværelserne er der en «tronstol» med baldakin: kardinalen foretrækker sin skrivebordsstol. Og for at understrege, at tronen er sat udenfor menneskelig benyttelse, er et stort krucifiks naglet til dens sæde.

Padre Michele Pellegrino modtager

Legmannen er et medlem av Guds folk, med et oppdrag og et ansvar. Fra messen bærer han og hun noe til sitt livsmiljø.

mig i sit arbejdsværelse, der er særdeles beskedent udstyret, og han og hans gæst får plads i to ens stole. Han er klædt i almindelig sort præstekjole, og han venter ikke at man knæler: autentisk respekt har andre udtryksformer.

I sin læseværdige bog om konciliet siger professor Bernhard Häring, at det nu er en pligt for «biskopper, skribenter, teologer og journalister» at arbejde for, at reformkoncillets ånd efterhånden trænger igennem i gudsfolket. Det er et stort og krævende arbejde, siger kardinal Michele Pellegrino.

— Det er naturligt, at der er kommet en reaktion. Men det er vanskeligt at måle denne reaktions omfang. Konciliet har krævet en dybtgående mentalitetsændring af os alle. Og det er ikke altid let for os, der har fået en helt anden oplæring i vor ungdom. Man kan sige, at det er vanskeligt for alle på 40 og derover. Det er vor pligt at ændre mentalitet, ændre skik og brug, ændre strukturerne. Alt dét i oprigtig tro og i troskab mod kirken. Den reaktion, der kan konstate-

res, er ikke så meget en reaktion mod koncilets bestemmelser, der ikke er talrige, men mere en reaktion mod ånden fra konciliet. Det er vor pligt at arbejde for, at denne ånd kommer til at gennemtrænge hele gudsfolket. Et vigtigt element i koncilets lære er det fælles ansvar. Ingen kan i dag tvinges til blindt at adlyde ordrer. Man kan ikke lade hierarkiet være ene om ansvaret. I gudsfolket er alle ansvarlige, biskopper, præster og lægfolk.

— Padre, hvad er en «lægmand» for noget?

Ærkebiskoppen af Torino smiler:

— Jo, jeg véd det; inden konciliet plejede man at definere lægmanden på negativ vis: man er lægmand, når man ikke er præst. En lægmand er et medlem af gudsfolket, der i sin dåb har fået den mission at arbejde for Evangeliets udbredelse, i det milieu, hvor han har sin plads. Han skal også deltage i apostolatet på det religiøse plan. Hierarkiet er sidste instans, men det er ikke eneste instans. Ethvert medlem af menigheden er kaldet til at sætte sig nøje ind i åben-

baring og dogmer, og derefter at præsentere denne åbenbaring og disse dogmer på en sådan måde, at de kan forstås og antages af det milieu, i hvilket han lever og arbejder. Udenfor disse to områder er der et vidstrakt felt, hvor lægmanden kan komme frem med sine hypoteser og sine ideer, forudsat, at han er villig til at bøje sig for læreembedets autoritet. Det gælder katolske teologer som det gælder katolske skribenter. Men man må med rimelig forsigtighed gøre sig klart, på hvilket niveau, de mennesker, man henvender sig til, befinder sig. Man kan ikke sige hvadsomhelst på et hvilket som helst niveau.

— Kan man tale om en art kollegialitet mellem alle gudsfolkets medlemmer?

— Snarere om et fælles ansvar i forskelligt plan. Kollegialitet er et teknisk udtryk som man ikke skal anvende altfor meget. Men biskoppernes kollegialitet er ifærd med at blive virkelighed. Den italienske bispekonference har fået ny kraft. Vi befinder os ved et vendepunkt. Og vi dyrker også kollegialiteten indenfor hver enkelt provins. Her i Piemonte samles provinsens tyve biskopper til regelmæssige møder, under forsæde af Torinos ærkebiskop. Og på det samlede, nationale plan er vore konferencer blevet forlængede, og vi bliver altid enige om næsten alle problemer.

— Og det skønt Italiens biskopper er meget forskellige.

— Som De véd er Italien ikke et ensartet land. Det er sjældent man indenfor samme nation finder så udtalte forskelle som forskellene mellem Syditalien og det industrialiserede Norditalien.

— Selv i dette højtudviklede Norditalien findes der biskopper, der synes temmelig langt borte fra koncilets ånd?

— Biskoppernes mentalitet kan være forskellig. Det er ikke altid let at befri sig fra den mentalitet, der var herskende inden koncilet. Både blandt bisper, præster og lægfolk findes der nogle, hvis sind domineres af angst, angst for alt, hvad der er nyt, uvant. Det bør man ikke undre sig over. Men trods alle forskelligheder er de italienske biskoppers kollegiali-

(Forts. side 226)

Pastor René Laurentin er en verdenskjent fransk specialist på Lourdes og den hellige Bernadette, hvis historie han har behandlet i et veldokumentert verk som er blitt en autoritet på området. De følgende betraktninger har ikke minst sin interesse ved hva de fastslår om den enkelte katolikks frie vurdering av Lourdes, Fatima og lignende fenomener.

SKAL VI TRO PÅ „ÅPENBARINGER”?

AV PASTOR RENÉ LAURENTIN

Pave Paul VI's reise til Fatima tidligere i år har vært ikke bare til glede, men også til bekymring for somme. Mange spør: Innebærer denne reise at Paven bekrefter Fatima-åpenbaringenens autenticitet? Er troen på slike åpenbaringer en del av den katolske tro? Er vi forpliktet til å tro på dem?

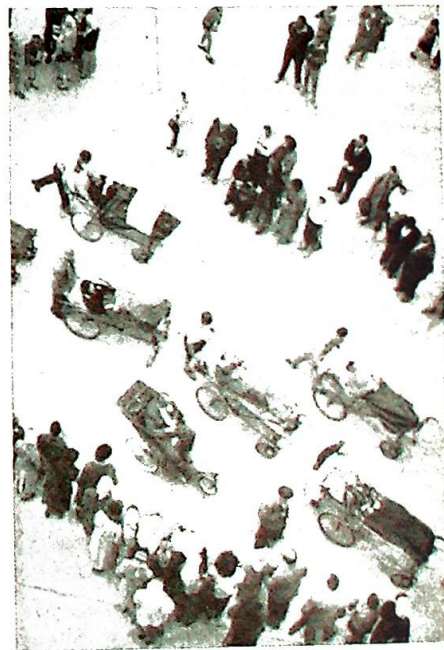
Det grunnleggende spørsmål er hvorvidt Kirken engasjerer sin autoritet i forbindelse med disse åpenbaringer. Den mest siterte autoritet på dette område er pave Benedikt XIV. I sin bok om helgenkåring (*De servorum Dei beatificatione et canonisatione*), utgitt før han ble pave, men senere ofte utgitt på ny, sier han: «Man skal vite, at den godkjennelse Kirken gir til en privat åpenbaring ikke er annet enn en tillatelse, efter grundig undersøkelse, til å gjøre denne åpenbaring kjent, til de troendes belæring og oppbyggelse. Til slike åpenbaringer, selv når de er approbert av Kirken, skal og kan man ikke gi det samtykke som alene tilkommer den katolske tro. Men idet man bruker sitt kloke skjønn, skal man bare gi dem den rent menneskelige tiltros samtykke, så langt slike åpenbaringer forekommer en sannsynlige og antagelige for fromheten. Derav følger, at en kan være berettiget til å nekte sitt samtykke til slike åpenbaringer og til å vende seg bort fra dem, bare en gjør det med sømmelig måtehold, av vektige grunner og uten forakt» (II, 32, § 11 og III, 53, § 15).

Dette standpunkt er blitt bekreftet av Ritus-kongregasjonen i dens svar til erkebiskopen av Santiago di Chile den 6. februar 1875, der det heter: «Troen på åpenbaringene er hverken godkjent eller fordømt av Kirken, men bare tillatt: Det erklæres at man kan gi dem en from tilslutning av rent menneskelig karakter, alt efter vitnesbyrdenes innhold og verdi».

I samme retning skriver pave Pius X i rundskrivelsen «Pascendi» (av 8. september 1907): «På dette område går Kirken så forsiktig frem at den tillater offentliggjørelsen av slike tradisjoner bare efter moden overveielse og alltid underordnet pave Urban VIII's erklæring. Men selv under disse omstendigheter *garanterer* ikke Kirken begivenhetenes ekthet. Den utelukker bare ikke at man tror på ting som det kan gis adskillige gode grunner for å gi menneskelig tiltro.»

Sant å si har de mange oppmuntringer som pavene har gitt til andaktslivet omkring åpenbaringene i Lourdes (disse er endog gjenstand for en liturgisk festdag i den latinske kirke) og åpenbaringene i Fatima tilskyndet enkelte teologer til å revidere denne lære. De ble også oppfordret til dette, i forbindelse med Lourdes-kongressen i 1958, av pater Balic, lederen for de internasjonale marianske kongresser.

(Forts. side 224)

BLIKK på TIDEN

DE UFORSNOLIGE

■ At Luther-jubileet i år, verden over, samler protestanter og katolikker til en smule eftertanke i fellesskap, synes å gjøre enkelte kortpustet, i begge leirer. «St. Olav» refererte i forrige nr. en norsk pietist som gerådet i harnisk over at Danmarks katolske biskop Hans L. Martensen, en fin kjenner av Luthers teologi, var innbudt som foredragsholder til jubileumsfeiringene her i Norge. Akk — det mangelunde kristelige sinne! I Danmark må sannelig den selvsamme biskop, med hensynsfullt hyrdetålmod, forklare en av sine egne trosfeller, stud. jur. Bengt Selmer Pedersen, at slike invitasjoner kan ha en mening også for den inviterte. Hva biskopen skriver («Katolsk Ugeblad» 16. juni) har visst sin nytte også for en og annen her på berget:

«Den svenske kirkes indbydelse til katolske representanter til at være med til at fejre reformationsjubelåret er blevet sendt til Den Katolske Kirke i en god og broderlig ånd, og den er blevet modtaget på højeste sted, således at biskop Willebrands, der er generalsekretær for Den katolske Kirkes økumeniske sekretariat i Rom, personligt tager til Sverige for at tale ved reformationsjubelåret. Rom selv har altså modtaget indbydelsen. Rom selv har set det positive i, at man fra protestantisk side ikke ønsker at fejre reformationsjubelåret som en anti-katolsk celebration, men som en fest, hvor man 450 år efter ønsker at rette blikket mod nutiden og fremtiden, uden at ville afsige en sidste fordømmelse over den anden parts fortid.

Læserbrevets bemærkninger om »de talløse og til det pinlige grænsende standardelskverdigheder, som visse katolske kredse siden konciliet febrilsk har udvekslet med de protestantiske trosamfund«, forekommer mig nærmest som en anklage mod Den katolske Kirke for at have handlet uærligt i vedtagelsen af koncilteksten om den økumeniske bevægelse. Var de broderlige ord, som pave Johannes og pave Paul gentagne gange har rettet til protestanterne også kun »standardelskverdigheder«? Lad mig citere blot et enkelt afsnit af koncildekretet om økumenien:

»Det er nødvendigt, at katolikkerne med glæde erkender og værdsætter de i sandhed kristne værdier, som stammer fra den fælles arv og findes hos vore adskilte brødre. De må erkende Kristi rigdomme og gode gerningers kraft i disse andres liv, for de bringer vidnesbyrd om Kristus, stundom like til blodets udgydelse. Dette er en god og frelsebringende erkendelse: Gud er nemlig altid vidunderlig og beundringsværdig i sine gerninger.«

Her er altså tale om, hvorledes Gud virker sine vidunderlige og beundringsverdige gerninger, også hos protestanterne, når han f. eks. også har givet dem kraft til at gå i døden for deres tro. Koncilteksten fortsætter: »Det bør heller ikke glemmes, at hvad som helst Helligåndens nåde udvirker hos de adskilte brødre, dette kan også tjene til vor egen oppbyggelse. Alt, hvad der er i sandhed kristent, kan aldrig være til skade for den ægte tros goder, men tværtimod kan det alltid bidrage til, at Kristi og hans kirkes mysterium kan komme os mere fuldkomment i møde.« I denne konciltekst er der således uttrykkelig tale om, at også vi katolikker kan oppbygges og lære noget af det, som Helligåndens nåde udvirker hos de andre.

Det forekommer mig klart, at der på reformationstiden var stor skyld og synd på begge sider — reformatorerne var måske for utålmodige, men pave Leo X, der udstedte sin bandbulle mot Luther, var overhovedet ikke klar over, hvilket religiøst anliggende, der stod bag ved Luthers teser om afladshandelen (det er jo årsagen for disse teser, der skal fejres). Der er grund til, at både protestanter og katolikker prøver på at se reformationsbevisenhederne i et nyt lys, og både den svenske kirkes indbydelse og Roms modtagelse af indbydelsen er et utrykk for denne felles vilje til at stille reformationstidens hendelser ind i nutidens nye perspektiv.»

«DAGBLADET» OG TEOLOGEN

■ Tidsskriftet «Syn og Segn» har hatt en god idé, som forøvrig i sin tid ble virkeliggjort allerede av kollegaen «Kirke

og Kultur»: Det tar noen ledende norske dagsaviser opp til «anmeldelse», ut fra en måneds stikkprøve i stoffmengden. I siste nr. (5) av tidsskriftet åpner universitetsstipendiat Inge Lønning den artige serien med artikkelen «Dagbladet. Freistnad på ei avmytologisering». Den rommer adskillige kvikke iakttagelser av likt og ulikt i den celebre middagsavisen — kanskje kunne han også fått med at den er det eneste av våre dagblad som er *mor-somt*, i vårt ellers så gravalvorlige land. Rett har han imidlertid utvilsomt i sin vurdering av «Dagbladet» som en i mangt og meget «konservativ» avis: Den konserverer en borgerlig-liberal radikalisme fra reform-Venstres glanstid, og kan — når den er på sitt svakeste — presentere mellomkrigstidens museale standpunkter inntil stivkrampe.

Hovedsakelig er Lønnings vurdering positiv og sympatisk, og det lar seg avgjort begrunne. For kirke og kristendom er «Dagbladet» ofte en torn i kjødet, noen ganger under former som får en til å beklage at en avis med så markerte meninger om dette særlige stoffområde ikke skaffer seg en kvalifisert spesialmedarbeider på feltet. Lønning har visst igjen rett når han fastslår, at «Dagbladet», endel bomskudd og aggressivitet til tross, faktisk har en kritisk funksjon som kirken visst ikke skal ønske seg foruten:

«Vel er det tydeleg nok at der finst folk i Dagbladet som ikkje tåler lukta av kristen manns blod (kvar helst gjer det ikkje dét, forresten?), men det dei riv av seg, er for linne søndagsskulesullar å rekna, jamført med det ein får høyra om ein til dømes tek turen over grensa mot aust. Hå somme svenske redaktørar går *alt* vit ut av hovudet så snart den minste vesle kristenmannstevn kjem inn gjennom nasen. Det hender ikkje ofte i Akersgata. Rett skal vera rett.

Dinest: når innsendarstoffet i Dagbladet jamt syner ei klar overvekt av anti-kyrkjelege artiklar og innlegg, er det tvillaust kristenfolket sjølv som har brorparten av skulda. Så lenge kyrkjefolk flest held seg for gode til å setja penn på papiret med tanke på den slags ugudelege avisspalter, kan dei heller ikkje venta å finna meiningane sine att i spaltene. At den som *ikkje* har ein overtyding, skal dra i felten og fekta for henne, er vel mykje forlangt. Og det er ikkje noko som tyder på at det vert lagt redaksjonelle hinder i vegen for den som vil slåst for standpunkt som går på tvers av avisa sin eigen tendens. Tvert imot, som vi skal se døme på.»

Det forsiktede og konservative norske kirkefolket trenger visst denne utfordringen, om vi skal tro teologen:

«Kyrkja treng kritikk. Rett nok treng ho meir til sjølv-kritikk enn til åtak frå utsida, men det fyrste er ikkje overskåtsvare alltid — for å seia det varsamt — og dess meir naudsynt er det med tilførsel av anti-sovemiddel utanfrå. Dessutan — når ein ser litt av all den halvfeite og sjølvglade gudlegdom som breier seg i offentleg liv og i pressa både heime og ute, ja, då vert ein takksam for det som finst av reinhårig motstand mot kyrkja. At kritikken stundom er grunnlaus og ofte skyt over målet, skulle minst av alt gje grunn til å kjenna seg fornærma og kryppa inn i kyrkjeleg skal. Er det ikkje heller eit kjærkome høve til å greia ut saka i den rette samanhengen, så mistydingar kan ryddast av vegen?

Den norske kyrkja treng ei avis som av program er kyrkje-kritisk. I praksis vil det seia: Den norske kyrkja treng Dagbladet. Det er inga kjærleikserklæring, bærre simpel konstatering av eit faktum. Eit negativt behov, om ein vil. Men *det* kan gjerne strekast endå sterkare under: anno 1967 er Dagbladet nyttigare for Den norske kyrkja enn dei to kristelege dagsavisene våre til saman.»

Mange vil visst synes det var et farlig «grønt lys». Men mon det ikke er riktig sett likevel?

FORENKLINGENS UKUNST

■ Når dette leses er avgjørelsen i «porno-saken» falt. Trolig går saken til Høyesterett, hvor den endelige avgjørelse faller. Hva den nå går ut på, skal den neppe gjøre noe tenkende menneske glad — hvis ordet åndsliv har noen mening kan det hverken seire eller tape i oppgjør av denne art.

Redaktør Jostein Nyhamar i bildebladet «Aktuell» har i årevis

vært en konsekvent motstander av enhver lovgivning på dette området. Han er neppe gladere i slike produkter enn andre, og en kunne ønsket ham et mindre klebrig råmateriale mellom hendene når det gjelder å forsvare åndsfriheten. Sex-spekulantenes vitne-prosa i rettsalen er neppe hva han forstår ved menneskelighet og kultur, og han er vel ikke gladere enn andre fornuftige mennesker her i landet ved tanken på at mindreårige skal bruke lommepengene på et griseri som knapt utrunder dem for et sunt kjærlighetsliv senere i livet. I sitt skarpe angrep på myndighetenes rettsinitiativ («Om sex og jus» — «Aktuell» 24. juni) gjør han det klart at det er politi-inngrep på dette området han finner prinsipielt uantagelig. Han skriver blant annet:

«Den utuktsparagrafen påtalemyndigheten klubbet Bjørneboe og hans forlegger i hodet med, hviler på en diffus antagelse om at pornografi er skadelig. Det finnes idag knapt noen faglig autoritet som er villig til å kausjonere for en slik påstand. Det går en fornuftig grense for jusens inngrep i menneskenes tilværelse: Et forbud som det skal stå politimakt bak må være motivert i rimelige skadevirkninger.»

Er det nå virkelig så enkelt? Ingen blir vel innlagt på sykehus etter å ha lest pornografi, men hva er «skade», når det kommer til stykket? Kristne mennesker er da vel ikke alene om å vite at forsimpling og forsjofling etter sunt, alminnelig omdømme kan måles ut fra visse grunnleggende normer for sinnets og livets ekthet og kvalitet? Vi ville trodd at hans blad, som både i sitt reportasje-stoff og redaksjonelt ofte har talt det sosiale ansvars-samfunns sak, også ville ha hatt et øye for det betenkelige ved å overlate barn og unge til den pågående og hemningsløse industri som her bygges opp. Kjønnnsforbindelsen hører til de vitale verdier både i den enkeltes og i samfunnets liv og trivsel. Er det virkelig helt likegyldig hvordan fantasi og karakter formes med dette skjebnesvangre livsområde for øyet? Vi har da støtt på både den ene og

den andre av porno-frihetens drabelige forkjempere som blir både betenkte og fâmælte når deres egne umyndige barn kommer inn i bildet — de skulle helst stå seg imot porno-reklamen og berike seg på noe bedre. Hvor gode er deres sjanser? Det er visst ikke *politiet* som øver mest vold i dette spørsmålet. *Frater Candidus.*

„NORSK FATTIGDOM“

AV MORGENPOSTENS REDAKTØR

I siste nummer av «St. Olav» har redaktør Åge Rønning en artikkel om «Norsk fattigdom». Her gjengir han fra Morgenpostens debattsider en artikkel som tar avstand fra den norske Indiahjelpen og heller ikke levner misjonærenes innsats noen ære. Og redaktørens kommentar til artikkelen er at «det er tragisk at Morgenposten øyensynlig nå er blitt et forum for slike ekstreme standpunkter».

Det virker noe forbausende at herr Rønning tydeligvis er av den oppfatning at synspunkter som kommer frem i debattinnlegg i en avis nødvendigvis må gi uttrykk for avisens offisielle syn. Som «gammel» presseman burde han vite at det så langt fra er tilfelle.

Morgenposten setter som upolitisk avis sin ære i å ta inn artikler om aktuelle samfunnsproblemer — enten avisens redaksjon er enig eller uenig i de meninger som fremkommer. Avisens meningside skal være et friest mulig debattforum. De artikler som kommer inn der, er ikke bestilt for å gi uttrykk for noe redaksjonelt syn. De er innsendte. De står alle under fullt navn og de meninger som fremkommer i artiklene står for forfatterens egen regning. Selvfølgelig.

Morgenposten har gjengitt artikler både for og mot Indiahjelpen, det har vært artikler som fremhever misjonens store innsats og oppfordrer til økt hjelpevirksomhet i underutviklede land — og det har vært artikler med motsatt fortegn.

Det kan da umulig være redaktør Rønnings mening at Morgenposten på en fri debatt-side utelukkende skal ta inn artikler som gir uttrykk for avisens syn. Hvor vil det da bli av debatten? Og hvor vil det da bli av friheten?

Gunnar Kristiansen.

PILEGRIMSFERD

til Stiklestad søndag 30. juli 1967.

Buss fra St. Olavs kirke, Trondheim kl. 8. Høgmesse på Stiklestad kl. 11.
Historisk festspill om Hellig Olav på friluftsscenen kl. 15.
Tilbakereise ca. kl. 18.

Henvendelse til Stiklestadkomitéen, Prinsensgt. 2a2, Trondheim for påmelding (senest 25. juli) og eventuelt nærmere opplysninger.
Pris ca. kr. 20,— for voksne og kr. 10,— for barn.

SOMMERFERIE

ST. OLAV BOKHANDEL er lukket fra og med lørdag 8. juli til og med mandag 31. juli.

Vi ønsker alle våre kunder en god sommer og vel møtt igjen fra 1. august!

PASTOR d'AUCHAMPS ROMREJSER

ROM - ASSISI, 22. sept. — 6. okt. 15 dager - FLY. D.kr. 1275.

Program over turene og alle opplysninger:

Statsaut. revisor Erik Schwartz & frue, Ø. Farimagsgade 18, Kbh. Ø. - Tlf. ØRBRO 464X.

SANKT ANNÆ REJSER

KULTURPERLER ROM - FIRENZE, 29. sept. — 13. okt. 15 dager - FLY. D.kr. 1275.—.

Program over turene og alle opplysninger:

Lærerinde Annie Rastrup, Amagerbrogade 45, Kbh. S. - Tlf. SU 86.

SKAL VI TRO —

(Forts. fra side 221)

Oppfordringen ga riktignok ikke særlig store resultater. Bare to av talerne på kongressen gikk i den foreslåtte retning, og utelukkende med følgende nyansering: Hva Lourdes, og i noen monn Fatima angår, står vi overfor noe mer enn en «tillatelse», snarere en «oppmuntring». Men de private åpenbarings status forblir uforandret.

De grunnleggende prinsipper står nemlig uendret fast. Åpenbaringen er avsluttet, de private åpenbaringer kan ikke føye noe nytt til. Deres funksjon er bare å minne om eller levendegjøre på ny visse sider av budskapet som måtte være utvisket i menneskenes bevissthet eller som kan være spesielt viktige i en bestemt tid eller et bestemt miljø. Slik for eksempel omvendelsens og botens nødvendighet, som det fundamentale tema i samtlige Maria-åpenbaringer i det 19. og 20. århundre — unektelig en viktig påminnelse.

Ifølge den nye teori skulle åpenbaringenes realitet være garantert som «dogmatisk kjennsgjerning», som f.eks. tilstedeværelsen av de fem vranglære-setninger i Jansenius' verker, eller som den faktiske tilstedeværelse i himmelen av de kanoniserte helgener etc. Men begrepet «dogmatisk kjennsgjerning» er et meget diskutert tema blant teologene. Således skulle en jo tro, at overensstemmelsen mellom «gammelkatolikken» og det katolske episkopat i Holland innebærer at Kirken ikke lenger opprettholder tilstedeværelsen av de fem

vranglære-setninger som en ufeilbart garantert avgjørelse. Hva helgenkåringene angår, stiller vel «tilfellet» Johannes Nepomuk («skriftemålets martyr»), hvis eksistens nå dras i tvil, også visse problemer.

På den annen side har pavene alltid vist den ytterste forsiktighet når det gjelder åpenbaringenes realitet. Deres skrifter godkjenner sterkt Lourdes' og Fatimas budskap, og bønner og de fromme andaktsøvelser som er forbundet med valfarten, Marias plass i det katolske andaktsliv osv. Men dokumentene unngår ethvert engasjement i selve saken. Og dette av tre grunner:

1) Det gjelder alltid å skille klart mellom Åpenbaringen og de private åpenbaringer,

2) Det gjelder å gi fritt spillerom for hjertets generøsitet og for et mangfold av svar på de mer eller mindre spesielle oppfordringer som gjenlyder i Kirken. Denne frihet er viktig, forat de troende ikke skal bindes og føle seg trykket under «svære byrder» ifølge Vulgatas uttrykksfulle ord i Mattheus 23,4. Her er atmosfæren i Kristi Kirke forskjellig fra den som fariseerne og de skriftlærde lot råde. I slike saker er påtrykk, særlig når det spiller på fryktsomhetens strenger, ikke i overensstemmelse med Kirkens ånd. Friheten, derimot, er stimulerende. Her gir jeg gjerne et personlig vitnesbyrd. Jeg ville ikke ha brukt så mange arbeidsår og et slikt oppbud av krefter på å komme til bunns i Lourdes' historie om jeg ikke hadde visst at vår tillit til åpenbaringen der hviler helt og fullt på vitnesbyrdenes kvalitet og pålitelighet. Ti års intens forskning ble gjort mulig

og fruktbringende på grunn av denne forsknings status og den totale frihet jeg kunne arbeide under. Lourdes' biskop Mgr. Théas skylder jeg beundring og takk for at han aldri satte noen grenser for denne frihetens status, og fordi han, hver gang vanskelige problemer kunne synes å dukke opp, gjentok: «Ingen annen regel enn sannheten!» Det var å ønske at alle valfartssteder ble forvaltet i en slik ånd. Lourdes' eksempel viser at dette bare kan være til gagn. Det historiske og teologiske arbeide har bare fjernet detaljer og små ting i den vesentlige

(Forts. n. side)

FREDRIKSTAD

EDVARSDEN & NORHEIM A/S

Autorisert Installatør
Radio og Elektrisk utstyr

Tlf. 11 220 - Fredrikstad

STAVANGER

KROGH & PEDERSEN A/S

Spesialitet kaffe

STAVANGER

TEKNISK BUREAU A/S

Tlf. 27 000 - Stavanger

JOHAN FOSSE

Musikkforretning

STAVANGER

GULLKANT

kaffe

fra

FRED. HANSEN

MOES AKTIETRYKKERI

Stavanger

Pilgrimsreise med fly til Lourdes

fra 16. til 22. september 1967.

Afrejse fra Kastrup Lufthavn om lørdagen kl. 14.00.
Hjemrejse fra Lourdes den efterfølgende fredag kl. 15.45.

Pris med fuld pension fra Kastrup til Kastrup:

på hotel d.kr. 820,00
på sykehjemmet d.kr. 690,00

Gejstlig leder: Mgr. Knud Ballin, København.
Læge og sykeplejersker medfølger.

KOMITEEN FOR
DEN NORDISKE VALFART MED FLY
TIL LOURDES

Barsehøj 25 — Hellerup, København.

«Bær hverandres byrder», Gal. 6,2.

CARITAS

Oslo bispedømmes sosialarbeide.

Send din gave til:

CARITAS, Fagerborggt. 17, Oslo 3.

Telefon 69 30 15

Postgiro 202 088 - Bankgiro 40/42.696

Kontaktklubben for eldre og enslige

åpent hus hver onsdag kl. 11—15,
i Europahjemmet, Fagerborggt. 17 II,
Oslo 3.

FYRINGSOLJE

brukes av

St. Olavs kirke	} Oslo	
Bispegården		
St. Joseph's Institutt		
Vor Frue Hosp. Nerveavd.		
St. Dominikus kirke	} Arendal	
Lunden Kloster		
St. Elisabethsøstrenes	} Bergen	
Pleiehjem		
Sta. Katarinahjemmet		
St. Franciskus Kirke		
St. Franciskus Hosp.		
St. Pauls Kirke		
Vår Frue Kirke		
Marias Minde		
St. Franciskusøstre-		
nes Moderhus		
Øyenklinikken	} Hammer-	
St. Josephs Hosp., Drammen		fest
St. Torfinns Klinik, Hamar		
St. Elisabeth Inst.	} Hønefoss	
St. Mikael's Kirke		
St. Mikael's Prestegård	} Lillestrøm	
St. Theresia Hosp.		
St. Franciskus Hosp.		
St. Magnus Kirke	} Tromsø	
St. Magnus presteg.		
St. Elisabeth Hosp.		
Vår Frue Kirke		
Bispegården	} Trondheim	
St. Olavs Kirke,		
Bispegården		
St. Olavs kirke	} Tønsberg	
St. Olavs Prestegård		
St. Olavs Klinik		

Ved bestilling av olje:

Oslo 68 34 60 - Service 68 34 69

begrunnelse, og til gjengjeld belyst en rekke evangeliske verdier som delvis var underkjent.

3) Det gjelder å bevare den nødvendige aktsomhet overfor kjensgjæringer som ofte er meget sammensatt. Etter det sjokk som en ekte overnaturlig meddelelse kan gi, hender det ikke sjelden at de visjonæres (og deres omgivelers) psykiske og fantasierende krefter settes i sving og går betydelig lengre enn innholdet i det mottatte budskap. Her er der en «av-siling» å foreta, og den kan være meget vanskelig. Lourdes er i så henseende et særlig gunstig tilfelle, for det budskap Bernadette mottok i tolv korte og enkle setninger er forblitt forbausende knapt og stramt i formen. Tiden bringer ikke inn noe nytt element, den setter sitt preg bare ved det helt normale fenomen at detaljene utviskes i glemsel.

Hva Fatima angår, er derimot det opprinnelige budskaps innhold, utbroderinger og senere åpenbaringer vanskelige å holde fra hverandre. Arbeidet er ikke blitt gjort med vitenskape- lig grundighet inntil nå. Imidlertid har en spansk jesuitt, pater J. Alonso, som er professor i mariologi i Rom, nå fått tillatelse til å utgi hele kildemateria- let. Det er her ønskelig

- at utgivelsen blir *kronologisk*, dvs. at den legger frem dokumentene i den rette tidsmessige rekkefølge. Dette er av vesentlig betydning for å belyse en slik sak, og ganske spesielt når det gjelder Fatima;
- at den blir *uttømmende* (den meget omtalte Fatima-«hemmelig- het» iberegnet!). Ellers blir det hele ikke til å tyde, og som en ufullendt setning;
- at den blir ledsaget av en *kritisk studie*. Erfaringen viser, at denne vil kreve adskillig flere år enn utgivelsen av selve dokumentene.

I praksis skal en huske to viktige regler som ikke på langt nær alltid blir respektert. Den første av disse normer ble kraftig innskjerpet av kardinal Ottaviani i en artikkel i «Osservatore Romano» (4. februar 1951). Han skriver blant annet: «Vi har nå i flere år hatt en voksende folkelig entusiasme for det mirakuløse. Mengder av troende begir seg til steder hvor en åpenbaring eller et mirakel angivelig skal ha funnet sted, samtidig som de oftere holder seg borte fra kirke, sakramenter og forkynnelse. Mens de religiøse myndigheter stiller seg avventende, styrter folk seg utålmodig og ukritisk inn i det mirakuløse. Vi må her si vår oppriktige mening: Slike fenomener kan være uttrykk for naturlig religiøsitet, men de behøver ikke derfor å være kristne manifestasjoner. De gir derfor et glimrende opplegg til angrep fra dem som i kristendommen (og især i katolisismen) knapt ser annet enn levninger fra overtroen og hedenskapet. Den sanne religion består i sann tro. 'Kristne, vær ikke så snare til uro', skrev Dante i sin tid, og han ga den samme grunn som vi selv: «Vær ikke som fjær i vinden. Dere har Det gamle og Det nye Testamente og Kirkens hyrder til å veilede dere.» Og han konkluderte som vi selv gjør det: 'Det er nok til deres frelse' (Paradiso, V, 73—77).

Det meget utbredte fenomen som kardinal Ottaviani her konstater- te, og — ganske nylig — den bølge som reiste seg i Canada og en rekke

(Forts. n. side)

R.I.P.

Vår Kjære Medsøster

Søster Bavona Beemsterboer

døde plutselig i natt,
styrket med Kirkens nådemidler.

Molde, 11. juni 1967

for St. Carolus Borromeus Søstre
Sr. Dionysio.

Menighetspleien

har midlertidig sitt kontor på St. Josephs
Institutt hver onsdag fra kl. 11—12.

Oslo Katolske Bibliotek

Akersvn. 5, Oslo - Tlf. 20 72 26

Åpent hver dag unntatt lørdag kl. 11-13

Mandag—Onsdag—Fredag også fra kl.
17—19.

KATOLSK
INFORMASJON

Studiebrev.

Skriv etter prospekt.

P.boks 3664 gl.b. Oslo 1.

andre land i forbindelse med «åpenbaringene» i Garabandal (idag erklært uekte av den kompetente myndighet) stiller et vesentlig spørsmål. Når så mange kristne så forslukent kaster seg over private åpenbaringer, skyldes det ikke egentlig en åndelig underernæring ved at profetiens nådegave svikter i Kirken? I de siste århundrer har «religion» altfor ofte fått en abstrakt karakter, som efterlater en følelse av hunger hos det troende folk. Altfor mange av sjelesorgens spesialister synes å overse dette. Menneskene trenger en personlig kontakt med Gud — de trenger en tale som er levende, direkte og som rammer dem midt i deres daglige liv. De advarslar som gis mot en umåteholden trang til det mirakuløse vil ikke bli hørt, dersom en ikke gjeninnsetter en ekte profetisk nådegave i Kirkens liv. Idag kunne den for eksempel utløses av nestekjærlighetens nærvær i verdens liv og skjebne, fra konsilets «Skjema XIII» til pave Pauls «Om folkenes utvikling».

Den annen norm er den som Benedikt XIV fastslo. De som reagerer allergisk på åpenbaringsfenomenene bevarer sin fulle samvittighetsfrihet. De er en fri sektor innen kristendommen. Men de må også respektere de andres samvittighet, ikke provosere den eller se ned på den. Dette er særlig påkrevet der hvor den øverste kirkelige myndighet, som i Lourdes og Fatima, har tillatt eller endog oppmuntret disse andaktsformer. I Kirken som overalt ellers er frihetens grense de andres frihet og det som en forståelsesfull kjærlighet inngir oss. For der finnes mange boliger i det kristne fromhetsliv.

BØRGE RUDBECK —

(Forts. fra side 221)

tet en realitet, ikke blot på papiret, også i handling.

— Her i Torino er den liturgiske reforms resultater særlig overbevisende. Men overalt i Italia har jeg kunnet konstatere, at denne reform har båret rige frugter. Det er et faktum, man kan glæde sig over, lige fra Sicilien til de højest udviklede områder —.

— Ja, siger Michele Pellegrino, til trods for, at italienerne i landets forskjellige egne er højest forskjellige, og i almindelighed såre individualistiske, er den liturgiske reform lykkedes næsten overalt. Her i landet har den medført en fordybelse af det religiøse liv. Nu deltager menigheden virkelig aktivt i messen, og ofte på en meget aktiv måde. Det har givet et lykkeligt resultat, at modersmålet er indført i messen. Endnu er ikke alt som det skal være. Men der er sået noget, der vil komme til at bære frugt. Det er vigtigt, at man anvender modersmålet. Men det er ikke mindre vigtigt, at man overalt har omsorg for at adaptere liturgien efter de forskjellige milieu'er, de forskjellige folkeslag. At man gør det hele mere enkelt og ligt. Alt dette må ses i relation til koncilets ønske om at komme på talefod med den moderne verden, med dens værdifulde egenskaber, og med dens svagheder.

— Ånden blæser, hvor den vil — og sommetider udenfor kirken?

— Det er en sandhed, der fremgår af koncildokumenterne, især *Lumen gentium*. Jeg vil endda sige, at det er én af koncilets vigtigste landvindinger. Kirken er ikke en fæstning, omgivet af mørke. Er det vor overbevisning, at det fulde lys findes i den katolske kirke, så findes der også lys og sandhed hos de andre kristne, i de andre religioner, lys og sandhed, der er blevet dem givet af Gud, ad veje, vi ikke kender. Det er ikke mindre givet, at Guds nåde arbejder og virker i nogle mennesker, der fornægter religionen, at Guds nåde virker og arbejder i visse ateister. De siger, at de fornægter Gud. I virkeligheden er det ofte sådan, at de ikke fornægter den sande Gud; men snarere det barnagtige billede af Gud, visse kristne viser dem. Vi bør også nævne, at den måde, nogle kristne lever på, jager mange bort. Allerede den hellige Augustin sagde det: *Mange, der synes at være udenfor, er indenfor; mange, der synes at være indenfor, er i sandhed udenfor.*

— På det politiske plan samarbejder de italienske katolikker med socialisterne. Tror De, at dette samarbejde en dag udstrækkes til også at omfatte kommunisterne?

— Kommunisternes «fremstrakte hånd» er ofte taktik. Problemet om samarbejde mellem katolikkerne og de andre bør betragtes i lyset fra *Pacem in terris*. I dette fundamentale doku-

**Gode
Bergens-
firmaer**

$\frac{1}{8}$ Kr. Madsens Bok- og Papirhandel

Bryggen 5 - Loppen - Telefon 11 482

BERGEN

ERLING KRAGE A/S

PRYD- OG BRUKSKUNST

Bergen

Telefon central 14 110

Telegramadresse: «Kjell»

FORSIKRINGSKASSELSKAPET
VEITA
STIFTET 1880
SAMMENSLUTTET MED
ÆOLUS OG *Bergens Brand*

Eches *Tølvhandel*

NYGÅRDSGT. 19

Johan H.
BENZON
A/S

En gros - Telefon 10 106

HOPSDAL & DAHL A/S

Aut. Installatør, Radio-
og Utstysforretning

TORNØEGÅRDEN - BERGEN

K. & J. SOLHEIM

Kjøtt - Pålegg - Delikatesser
Egen Pølsefabrikk

Solheimgt. 25

Tlf. 99 016

Bergen

ment har Johannes XXIII lært os at skelne mellem på den ene side ideologien i sig selv, på den anden side de «praktiske» bevægelser, der har deres udspring i denne ideologi.

— Forleden dag så jeg i et stort norditaliensk, katolsk dagblad, at en lederskribent omtalte protestanterne som «kristne» i gåseøjne.

Det giver et sæt i Padre Michele Pellegrino —.

— En avis her fra byen? Kan det være muligt? Den sag må jeg undersøge på stedet. En biskop kan ikke se med ligegyldighed på, at ånden fra koncilet, Evangeliets ånd, angribes. Alle døbte er kristne, uden anførselstegn. Dekretet om økumenismen siger det uden omsvøb. En protestant, der konverterer, skal ikke fornægte sin fortid. Vi skal ikke sige, at de kristne, der er adskilte fra den katolske kirke,

skal «vende tilbage til kirken». Fra begge sider skal vi gå hinanden imøde: det er økumenisme.

— I visse lande kalder protestanterne deres kirke: den evangeliske kirke.

Smilet lyser i Padre Pellegrinos blå øjne:

— Jo da. Og vil De tænke Dem, at vi katolikker, vi er overbeviste om, at vores kirke, den er også evangelisk.

OSLO

*Våre annonsører
er gode firmaer!*

Joh. Weydahl & Co

Oslo - Centralb. 68 18 07

KAFFE
og
HERMETIKK
en gros

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRÅ

Ullevålsvn. 1 - Oslo

Tlf. 20 79 06 - 20 79 05

Privat 55 77 87 - 69 43 72

C. Tennant Sons & Co. A.s

Tollbodgaten 27 - Oslo - Telefon 42 18 94

WISBECH
AKTIESELSKAP

MAJORSTUA - OSLO
MASKIN- OG ELEKTROTEKNISKE
FABRIKKER

Allslags snekkerarbeid utføres

REIDAR MYRVOLD & SØNN

Gladsvei 23, Grefsen
Tlf. 21 18 32

Spesialforretning i
RUSTFRITT STÅL
for sykehusene

KNUT JUUL CHRISTIANSEN

Stortingsplass 7 II

Tlf. 33 36 24 - Oslo

Tifgr.adr.: RUSTFRIKNUT

THRONSEN & CO.
BOKTRYKKERI

Bernb. Getzgt. 3 b, Oslo

Telefon 20 40 02 - 20 70 02

KVALITET I
KJØTT, FLESK OG
PØLSEVARER

Jens J. Andersen
TØVENGT. 2, Oslo

Å SPARE ER EN VANE-
SAK, EN VILJESAK, EN
KARAKTERSAK

«KLAR»

Fåes i banker over hele landet

MALERMESTER

Otto Foerster

utfører allslags maler- og tapetserarbeide.

Tlf. 21 69 06

TÅSEN BOK OG PAPIR A/S

ERLING THORNE

Kaj Munks vei 41, Oslo 8
Tlf. 23 02 40

Johan Olsen & Sønner

Entreprenørforretning

Etabl. 1896

KONGENSGT. 17 VII - SENTRALBORD 42 99 90

OBS: Bestiling på abonnement, annonser, og henvendelser vedrørende adresseforandring, kontingent o. l. bes vennligst rettet til bladets ekspedisjon: St. Olav Bokhandel, Akersveien 5, Oslo. Tlf. 20 72 48.

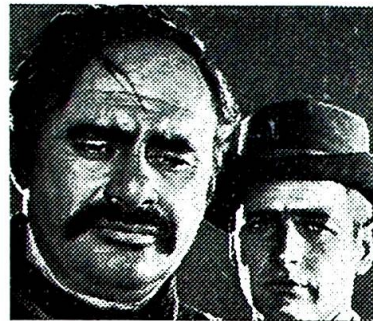
UVANLIG WESTERN

Sommertidens ikke akkurat krevende nivå begynner så smått å prege Oslo-repertoaret. Men også lett underholdning kan jo være god, og en ikke helt vanlig «Western» fortjener å bli bemerket, fordi strømmen av disse heste- og revolverglade filmene stort sett er likegyldig, og så sterotyp at det nærmer seg en slags voldets fastlåste liturgi.

Martin Ritts film «Hombre» er også en hard film, men den er laget med dette sjeldne for genren: Smak og intelligens. I et sandtørt Arizona-landskap, så oppfinnsomt fotografert at en blir tørr i hal-sen, opplever vi et kraftig pointert oppgjør mellom 5—6 mennesker i en diligen-se, med den primitive selvoppholdelsesdrift og grådighet på gods som må ha preget pionerens erobring av det ville vesten. Uten å bli dypsindig fører filmen også inn tragedien med den indianske befolkningens undergang under presset fra de hvite erobrere — det første amerikanske eksperimentet i rase-undertrykkelse og grov menneskeforakt.

Filmens force er, foruten stram regi og fin kameraføring, den gode kvalitet over spillet i de ledende roller. *Paul Newman* illuderer godt som den tause John Russell, en mann som velger apachenes primitive, renslige liv fremfor de hvites fra-støtende nybygggersamfunn. En av de store amerikanske karakterskuespillere, *Frederic March*, spiller en korrump kassebedrø-ver på flukt, med alle den markstukne karakters kjennemerker, *Diane Cilento* er gløgg og sjarmerende i den kvinnelige hovedrolle og en av Hollywoods beste støtteskuespillere, *Martin Balsam* er en høyst troverdig meksikaner som har lært å tie og holde fred blant sterke og hissige menn med to revolvere rett under sine barkede never. Hovedskurken Grimes (*Richard Boone*) er skurk så det forslår — en praktfull studie i opprinnelig brutalitet. Uten pretensjoner får filmen sagt ett og annet om at det går an å være menneskelig også under ytterst harde livsvilkår, og at menneskeligheten ikke alltid må

søkes der hvor en kunne vente at den fantes. Det holder ikke til en *happy end* — det ville vesten er vel også et epos som ikke hadde for mange av dem. Jo — «Hombre» er en film med spenning og atmosfære.

Martin Balsam og Paul Newman i «HOMBRE».

SUPER-BLØTKAKE

Danskene har noe som heter «grand gala lagkage med flødeskum» — det lyder mektig, og er det. *Blake Edward's* kjempefilm «Alle tiders race — jorden rundt» er tilegnet bløtkakefarsenes mestre Laurel & Hardy («Helan og Halvan»), men synder mot en av grunnreglene for deres enkle situasjonskomikk: Den er «super», dvs. i kjempeformat og tre timer lang. Det er to timer for meget, og da blir selv Colosseums bløte lenestoler for harde, og pausen en lise. De to vilt usannsynlige konkurrenter «Den store Leslie» (sjarmløst spilt av *Tony Curtis*) og professor Fate (masete fremstilt av den ellers fine komikeren *Jack Lemmons*) legger i to fantastiske gamle biler ut på turen New York—Paris — en vid og løs ramme om en endeløs rekke *gags* og *tricks*. Det er nokså halv- og kvart-morsomt selv for

enkle sjeler — de angivelig 2357 farve-strålende bløtkaker som i en ulidelig vul-gær scene ender i de medvirkendes fjes bekrefter en i ens overbevisning: Bløtkake kan være godt — super-bløtkake er uspi-selig.

KOMMER PASOLINI?

Det har vært sagt ofte før, og det bør sies igjen og igjen: Det rent kommersielt bestemte import-system for film som vi har her hjemme berøver oss for en rekke mesterverker som opptar film-interesserte ellers i verden. Enkelte indiske og japanske storfiler som forlenget er gått inn i film-historien er aldri blitt vist i Norge (bortsett fra — for enkeltes vedkommende — i filmklubbenes lukkede forestillinger), tydeligvis fordi importørene ikke har følt seg trygge nok på inn-tektene. Det er nokså forstemmende, når en ser hvor mye underlødige film som beslaglegger kinoene, ofte med minimal publikums-oppslutning de også.

Over hele Europa og i USA har en de siste par årene drøftet en italiensk film-sensasjon som vi også tidligere har minnet om i «St. Olav»: *Pier Paolo Pasolinis* «Evangeliet ifølge Mattheus». Norske importører har ikke nektet seg noe når det gjaldt å ta hjem de glorete oljetrykk-filmene over Bibelens temaer. Her har vi for en gang skyld et virkelig kunstverk i denne vanskelige genren — hvorfor i all verden får vi den ikke? Rent bortsett fra dens almene interesse, kunne den bringe den brede, film-fjerne del av kristenfolket av huse, og finne sin plass i Påske-festspillukens program til neste år. Kunne ikke en av våre importører nå ta den sjansen — den kunne vise seg å være et blinkskudd.

brm.

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT FOR RELIGION OG KULTUR

Ansvarshavende redaktør: Åge Rønning.

Faste medarbeidere: Hallvard Rieber-Mohn O.P., Helge Erik Solberg, Gunnar Magnus og Jan Cato Mollestad.

Redaksjonens adresse: Akersveien 5, Oslo 1, telefon 20 72 26.

Redaktøren privat 28 01 04.

Ekspedisjon og forlag: Akersveien 5, Oslo 1.

Kontortid 9—16. Lørdag 9—14. Telefon 20 72 48.

Abonnement (direkte ell. gjennom postkontorene). Kr. 25 pr. år, kr. 12.50 pr. ½ år. Utlandet kr. 30.

Annonser: 10 dager før utg.dagen 24 nr. årlig. - Postgiro 153 21.